

Read the full book on: 10.1787/9789264257573-en

ΟΟΣΑ Προοπτικές επιχειρηματικού και χρηματοπιστωτικού τομέα 2016

Περίληψη στα ελληνικά

Το θέμα της φετινής έκθεσης «ΟΟΣΑ Προοπτικές επιχειρηματικού και χρηματοπιστωτικού τομέα» είναι ο κατακερματισμός: οι ανακόλουθες δομές, πολιτικές, κανόνες, νόμοι και βιομηχανικές πρακτικές που φαίνεται ότι παρεμποδίζουν την επιχειρηματική αποτελεσματικότητα και την αύξηση της παραγωγικότητας. Το πρόβλημα αυτό είναι εμφανές σε όλα τα επίπεδα της παγκόσμιας οικονομίας, από τα παγκόσμια μακροοικονομικά έως τα τομεακά και μικροοικονομικά ζητήματα και έως τα νομικά ζητήματα.

Κατακερματισμός στην παγκόσμια οικονομία: χρηματοπιστωτικές αγορές και παραγωγικότητα

Η παγκόσμια οικονομία αντιμετωπίζει δύο κύριες δυσκολίες: από τη μία πλευρά, η αντιστροφή του υπερ-κύκλου στα εμπορεύματα κατά τον οποίο αυξήθηκε το μέγεθος των επενδύσεων, και από την άλλη, η ανάκαμψη σχήματος «L» στις αναπτυσσόμενες οικονομίες οφειλόμενη στο τέλος της χρηματοπιστωτικής κρίσης και στην αλληλεπίδραση της εκ νέου ρύθμισης με τα χαμηλά και αρνητικά επιτόκια. Διαπιστώνεται ότι η εξομάλυνση των επιτοκίων και η βιώσιμη ανάκαμψη των τιμών των στοιχείων του ενεργητικού θα εξαρτηθούν από το παγκόσμιο σενάριο που θα υπερισχύσει: η δέσμη πολιτικών που θέτει ως προτεραιότητα τον πληθωρισμό και που προτιμούν οι κεντρικές τράπεζες και αποφυγή της φάσης «δημιουργικής καταστροφής» για την αντιμετώπιση των υπερεπενδύσεων και της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας σε μερικούς τομείς και χώρες, ή οι πολιτικές που θέτουν ως προτεραιότητα την παραγωγικότητα επιτυγχάνοντας ταχύτερη διαρθρωτική προσαρμογή.

Το καλύτερο σενάριο θα ήταν αυτό όπου η χαμηλή συνολική αύξηση της παραγωγικότητας της περιόδου μετά την κρίση βελτιώνεται. Για την εξέταση των επιδόσεων παραγωγικότητας σε επίπεδο επιχείρησης και για τη διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωσή τους χρησιμοποιούνται δεδομένα για την προστιθέμενη αξία εταιρειών και τομέων που αφορούν περισσότερες από 11.000 από τις μεγαλύτερες εισηγμένες εταιρείες παγκοσμίως, οι οποίες δεν δραστηριοποιούνται στο χρηματοπιστωτικό τομέα ούτε στον τομέα ακινήτων και που προέρχονται από 20 διαφορετικούς βιομηχανικούς τομείς. Η συμβολή των εν λόγω εταιρειών στην αύξηση της παραγωγικότητας έχει πολύ περιορισμένη βάση εντός κάθε τομέα, υποδεικνύοντας την αργή διάδοση των ωφελιών σε ολόκληρη την οικονομία. Καλύτερες επιδόσεις επιτυγχάνονται μέσω ορισμένων χρηματοοικονομικών αποφάσεων των εταιρειών όσον αφορά τις δαπάνες κεφαλαίου, τις πωλήσεις, τα μερίσματα και τις πολιτικές επαναγοράς, τις δαπάνες για την έρευνα και την ανάπτυξη, τη σχέση οφειλών και αξίας μετοχών και τις δραστηριότητες συγχώνευσης και εξαγοράς.

Κατακερματισμός σε τομεακό και μικροοικονομικό επίπεδο

Η έρευνα και η ανάπτυξη συμβάλλουν τα μέγιστα στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην εξάπλωση της αύξησης αυτής. Αναλόγως, η δημόσια πολιτική μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθησή της. Τα φορολογικά κίνητρα, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών πολιτικών, πρέπει να κατευθύνονται προς συγκεκριμένους φραγμούς, εμπόδια ή συνέργειες για να διευκολύνεται το επιθυμητό επίπεδο επενδύσεων σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης και καινοτομίας. Όλα τα φορολογικά κίνητρα πρέπει να εξετάζονται στο πλαίσιο των γενικών φορολογικών πολιτικών μίας χώρας, του ευρύτερου μίγματος πολιτικής για την καινοτομία και των άλλων πολιτικών για την έρευνα και την

ανάπτυξη. Περισσότερες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης σε μία χώρα δεν συνεπάγονται απαραίτητα τη συνολική αύξηση της παγκόσμιας καινοτομίας εάν έχουν απλώς μεταφερθεί από μία άλλη χώρα.

Οι διαρθρωτικές αλλαγές στο χρηματιστηριακό τομέα συμπεριέλαβαν τον κατακερματισμό της χρηματιστηριακής αγοράς που προήλθε από την αύξηση των τόπων διαπραγμάτευσης που μοιάζουν με χρηματιστήριο, όπως τα εναλλακτικά συστήματα διαπραγμάτευσης και οι πολυμερείς μηχανισμοί διαπραγμάτευσης, και από τη διάκριση μεταξύ αδιαφανών και διαφανών συναλλαγών. Παρέχονται στατιστικά στοιχεία που βασίζονται σε δεδομένα σε επίπεδο επιχειρήσεων και αφορούν τη σχετική κατανομή των χρηματιστηριακών συναλλαγών σε διαφορετικούς τόπους διαπραγμάτευσης, καθώς και τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των συναλλαγών, όπως ο όγκος εντολής, η επικέντρωση των εταιρειών και ο συνολικός όγκος των αδιαφανών και των διαφανών συναλλαγών.

Ένας σημαντικός τομέας όπου ο κατακερματισμός της αγοράς πρέπει να αντιμετωπιστεί είναι ο τομέας της καθαρής ενέργειας. Η κλιμάκωση των επενδύσεων στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές είναι κρίσιμης σημασίας για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, και ως εκ τούτου είναι σημαντική η εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Παρά το αυξανόμενο κόστος ανταγωνιστικότητας, οι συνολικές επενδύσεις σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παραμένουν περιορισμένες από φραγμούς που θέτει η πολιτική και η αγορά. Κατά συνέπεια, παρεμποδίζεται η ανάπτυξη επαρκούς αριθμού σχεδίων οικονομικά αποδοτικών έργων και επηρεάζεται το προφίλ κινδύνου- απόδοσης των έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Τέλος, οι διαφορές ως προς το προσδόκιμο ζωής περίπου στην ηλικία συνταξιοδότησης μεταξύ των διαφορετικών κοινωνικοοικονομικών ομάδων εγείρουν ζητήματα για τον ασφαλιστικό κλάδο και τα συνταξιοδοτικά ταμεία, καθώς και για τη δημόσια πολιτική. Σύμφωνα με στοιχεία από επιλεγμένες χώρες του ΟΟΣΑ που βασίζονται σε δείκτες για την εκπαίδευση, τα εισοδήματα και τα επαγγέλματα, τα άτομα που ανήκουν σε υψηλότερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες ζουν περισσότερο από όσο τα άτομα από χαμηλότερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες και οι διαφορές αυτές ενδέχεται να εντείνονται με την πάροδο του χρόνου. Τούτο δυσχεραίνει τη δυνατότητα των συνταξιοδοτικών ταμείων και των ασφαλιστικών εταιρειών να διαχειριστούν τον κίνδυνο μακροβιότητας. Εντούτοις, τούτο αποτελεί επίσης ευκαιρία να προσαρμοστούν καλύτερα οι λύσεις συνταξιοδότησης στις ανάγκες των διαφορετικών κοινωνικών στρωμάτων. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στις συντάξεις και στις συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις δε θέτουν τα άτομα από χαμηλότερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες σε μειονεκτική θέση.

Κατακερματισμός των νομικών πλαισίων στις χώρες

Οι διαφορές στους νόμους και τα νομικά καθεστώτα μεταξύ των χωρών κατακερματίζουν ασκόπως το οικονομικό περιβάλλον, καθώς όμοιες δραστηριότητες αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η δωροδοκία αλλοδαπών. Σε πολλές χώρες, οι κυρώσεις είναι ήπιες και η δωροδοκία αλλοδαπών θεωρείται ενδεχομένως ελκυστική επένδυση. Σε άλλες, η δωροδοκία αλλοδαπών επισύρει αυστηρές ποινές, μολονότι μερικές από αυτές δεν υποστηρίζονται από αποτελεσματική επιβολή. Αυτό το συνονθύλευμα από κίνητρα και αντικίνητρα διερευνάται μέσω προσομοιώσεων της «καθαρής τρέχουσας αξίας» για τις «επενδύσεις στη δωροδοκία αλλοδαπών» υπό συνθήκες τόσο νομικής βεβαιότητας όσο και νομικής αβεβαιότητας. Σύμφωνα με τις προσομοιώσεις, τα πρόστιμα για δωροδοκία είναι πολύ χαμηλά σε πολλές χώρες.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό παράδειγμα για τον κατακερματισμό που επιφέρουν τα νομικά πλαίσια είναι οι επενδυτικές συμφωνίες. Οι συμφωνίες αυτές συνάπτονται μεταξύ δύο ή περισσότερων κυβερνήσεων και συνήθως προστατεύουν τις επενδύσεις των καλυπτόμενων αλλοδαπών επενδυτών έναντι ενεργειών της χώρας υποδοχής που παραβαίνουν τη συμφωνία, όπως η απαλλοτρίωση χωρίς αποζημίωση, η διακριτική μεταχείριση ή η μεταχείριση που δεν είναι «δίκαιη και ίση». Ο μοναδικός συνδυασμός κανόνων που εφαρμόζονται δυνάμει πολλών επενδυτικών συμφωνιών, που περιλαμβάνουν κανόνες σχετικά με τα είδη των ζημιών που μπορούν να ανακτηθούν από τους καλυπτόμενους εταίρους και σχετικά με τη διαθεσιμότητα αποζημίωσης στους καλυπτόμενους επενδυτές σε απαιτήσεις τους κατά των κυβερνήσεων, δημιουργεί διαφορετικές κατηγορίες εταίρων με διαφορετικές ομάδες δικαιωμάτων. Η κατάσταση αυτή ενδεχομένως να είναι ανεπιθύμητη, καθώς επιτρέπει την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας από τους καλυπτόμενους εταίρους εις βάρος των πιστωτών της εταιρείας και εις βάρος άλλων εταίρων.

Κύρια ευρήματα και συμπεράσματα

Η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής έχει φτάσει στα όριά της όσον αφορά την τόνωση του μεγαλύτερου μέρους της οικονομίας. Το κλειδί για την καλύτερη απόδοση είναι η διαρθρωτική μεταρρύθμιση σε ένα ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής, προκειμένου να μειωθεί ο κατακερματισμός που παρεμποδίζει τις επιδόσεις και την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων. Τούτο θα ενθαρρύνει τις απαιτούμενες επενδύσεις σε αναπτυσσόμενους κλάδους, όπως η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς ο υπερ-κύκλος στα εμπορεύματα αντιστρέφεται, και θα τονώσει την καινοτομία και τη διάχυση των ωφελειών της δίνοντας νέα πνοή στην αύξηση της παραγωγικότητας έπειτα από πάρα πολλά χρόνια στασιμότητας.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2016), *OECD Business and Finance Outlook 2016*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264257573-en